

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I de senere Aar have forskellige ved højt Tryk fordraabede eller sammenpressede Luftarter fundet udstrakt Anvendelse ikke alene i Industrien, men ogsaa i det daglige Liv og ere blevne Genstand for en omfattende fabrikmæssig Fremstilling. Paa dette Forhold har Fabrikinspektøren for 1ste Fabriksinspektorat Dr. phil. S. Toppe i en Skrivelse til Justitsministeriet henledet Opmærksomheden, idet han har mindet om Benyttelsen af „flydende“ Kulshyre dels til Bludstænkning dels til Fremstilling af Mineralblande og dels endelig i den nyeste Tid til Afkølingsmaskiner, om Anvendelsen af sammenpressede Kulbrinter til Belysning og af fordraabet Ammoniak og Svovlsyrling til de almindelige Kølemaskiner i Mejerier, Slagterier og Bryggerier og endelig har henpeget paa, at der jo ogsaa her til Lands begynder at blive Tale om sammenpresset Luft til Motorbrug.

Da de Tryk, under hvilke slige Luftarter ere sammenpressede i de Beholdere, hvori de opbevares og forsendes til Benyttelse, rumme en overordentlig stor Fare ved en Sprængning — hvorpaa der i Udlandet i de senere Aar har været adskillige Eksempler — ligesom de ved Fremstillingen kræve Anvendelsen af visse Forsigtighedsregler, har man nu de fleste Steder i Udlandet truffet særlige Bestemmelser til Betryggelse i saa Henseende. Det turde da nu være paa Tide ogsaa her til Lands — hvor fordraabet Kulshyre og Ammoniak for længst har været indført som almindelig Handelsvare, hvor Kølemaskiner med Anvendelse af slige Luftarter benyttes i stort, stedse voksende Antal, og hvor der i den sidste Tid endog (i Kjøbenhavns Omegn) er oprettet to Fabriker til Fremstilling af flydende Kulshyre, medens henved 3,300 Beholdere med denne fordraabede Luftart ere spredte over hele Landet særlig til Brug ved Bludstænkning, — at søge en hidtil savnet Hjemmel til at paahvde visse Sikringsforanstaltninger trufne med Hensyn saavel til selve Komprimeringsapparaterne som til de Beholdere, i hvilke de sammenpressede Luftarter indsluttes og overgives til almindelig Benyttelse.

Det ligger imidlertid i Sagens Natur, at man paa et Omraade som dette, hvor der saa at sige daglig gøres ny Opfindelser og findes ny Anvendelser for slige Stoffer, maa have Vejen aaben til efter Industriens Frem-

skridt let at supplere og ændre de til en vis Tid givne Bestemmelser. Det formenes derfor, at der ad Lovgivningens Vej kun bør søges tilvejebragt en almindelig Hjemmel til gennem Anordninger at træffe de til enhver Tid og for ethvert Stof fornødne særlige Bestemmelser.

Uden at komme ind paa de særlige Bestemmelser, som kunne ønskes truffet, skal man blot paa Grundlag af de af Fabrikinspektøren meddelte Oplysninger fremhæve, at de Tryk, ved hvilke de forskellige i sammenpresset Tilstand benyttede Luftarter fordraabes, eller til hvilke de almindelig sammenpresses, ere højt forskellige. Medens saaledes ved almindelig Temperatur (15°) fordraabet Ammoniak kun har en Dampspænding af $7,6$ Atmosfærer, er Trykket for flydende Svovlsyreforilte og Kulshyre over 50 Atmosfærer og St. Brint og Kulbrinter leveres endog sammenpressede ved indtil 200 Atmosfærers Tryk.

Men foruden at Trykket saaledes ved samme Temperatur er højt forskelligt for de forskellige Luftarter, som paa denne Maade gaa i Handelen, maa det erindres, at det Tryk, som vil findes i en Beholder med fordraabet eller fortøttet Luftart, i høj Grad er afhængigt af Temperaturen og stiger meget stærkt med denne. I en med flydende Kulshyre delvis fyldt Beholder er Trykket saaledes ved 10° 46 Atmosfærer, ved 20° ca. 59 Atmosfærer og ved 30° 74 Atmosfærer, medens det endog, for saa vidt Beholderen var fuldstændig fyldt med Vædsken, vilde stige langt stærkere — efter Forsøg anstillede af en engelsk Kommission steg saaledes Trykket i en med flydende Kulshyre ved 16° helt fyldt Beholder ved Opvarmning til 32° fra 55 til 126 Atmosfærer.

Foruden disse Forhold, som formentlig godtgøre Nødvendigheden af, at der træffes efter hver enkelt sammenpresset Luftarts Egenskaber passende Bestemmelser for Styrken og Fyldningsgraden af Beholderen, i hvilken de indsluttes, samt at der gives Regler for Forsendelsen og Opbevaringen af de fyldte Beholdere, saaledes at de stærkes mod større Opvarmning, maa det erindres, at der i Udlandet gentagne Gange er forefaldet Sprængninger, som øjensynligt hidrøre fra, at Beholdere til brændbare Luftarter (Brint, Kulbrinte) uden passende Rensning ere benyttede til Sammenpressning af iltholdige Luftarter,